

Učitel matematiky

K sázce mezi Saint-Exupérym a jeho kamarádem, plukovníkem Maxem Gelléem

Učitel matematiky, Vol. 4 (1996), No. 2, 81

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/151449>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1996

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

**K SÁZCE MEZI SAINT-EXUPÉRYM
A JEHO KAMARÁDEM,
PLUKOVNÍKEM MAXEM GELLÉEM**

Za nedlouho bude tomu půl třetího tisíce let, kdy jeden z největších duchů zemské planety, řecký filosof Pythagoras, všiml si, že

$$16 + 9 = 25 .$$

To ovšem nebylo by nic tak zvláštního, a toho všiml si jistě už každý z nás nejednou, ale málokdo šel dále a všiml si jako Pythagoras, že $9 = 3 \cdot 3$, $16 = 4 \cdot 4$, $25 = 5 \cdot 5$, že tedy

$$3 \cdot 3 + 4 \cdot 4 = 5 \cdot 5 .$$

Z epochálního objevu svého měl Pythagoras takovou radost, že na poděkování za šťastný výpočet obětoval bohům sto volů; od té doby pak se každý vůl třese strachem, když slyší, že zase některý matematik objevuje novou větu.

Václav Řepa: Nuly, str. 44-45

V loňském ročníku *Učitele matematiky* (3(1994/95), č. 2, str. 57) byla zveřejněna matematická úloha, která se stala předmětem sázky mezi vojákem, letcem a spisovatelem Saint-Exupérym a jeho kamarádem, plukovníkem Maxem Gelléem. Šlo o vyřešení následujícího příkladu:

Kvádr, jehož výška se rovná úhlopříčce podstavy, je tvořen přesně krychličkami o hraně 1 cm. Obsah základny se rovná násobku 311 850 a neznámého čísla. Vypočtěte výšku kvádrů.

Zařazujeme dva příspěvky, které se uvedené úlohy týkají; každý z nich přistupuje k problému z jiného úhlu. V příštím čísle *Učitele matematiky* se k úloze ještě vrátíme. Budeme se věnovat pythagorejským trojicím a netradičním pohledům na tuto problematiku.